

Тодос трояни

№ 86 (2333) ■ Четвер, 18 травня 2000 року ■ Ціна договірна

■ 1800 р. Не стало полководця Олександра Суворова.
■ 1873 р. Народився український художник і мистецтвознавець Микола Прахов.
■ 1876 р. Емський указ. Заборонили видавати книжки, ставити спектаклі українською мовою.
■ 1887 р. Народився український скульптор і живописець Олександр Архипенко.
■ 1963 р. Померла поетеса Марія Плігаріна (Марія Омелянівна Ленерт-Домбровська). Найкраща творчість — вірші для дітей.

18 травня

У Кишиневі цінують допомогу Києва

Поточні політичні й економічні проблеми в Україні та Молдові обговорено під час зустрічі Голови Верховної Ради Івана Плюща й міністра закордонних справ Республіки Молдова Ніколасе Тебекури. Іван Плющ зазначив: «У нас дуже багато труднощів, але у вас, судячи з усього, їх набагато більше». Ніколасе Тебекура наголосив, що багато в чому нинішня нестабільність у Молдові зумовлена наближенням президентських виборів (они відбуваються восени). Іншою причиною негараздів він вважає відсутність конституційної реформи, яка посилює повноваження президента.

Щодо двостороннього співробітництва, то Ніколасе Тебекура відзначив надзвичайно дружній характер відносин між двома країнами. Він подякував за допомогу, яку надавала Україна в подоланні енергетичної кризи в Молдові, наголосив на активній участі Києва в урегулюванні Придністровського конфлікту. Ніколасе Тебекура висловився за поглиблений розвиток українсько-молдовського регіонального співробітництва, за контакти наших областей із Придністровським регіоном Молдови. Володимир міністр звернувся з проханням не приймати в Києві на вишньому рівні керівників Придністров'я, бо, на його думку, у Тирасполі те трактують як визнання цього утворення.

Фото
Юрія ВЕНГЕРЧАКА.

Яка
на світі
тиша
без
Тичини

8

Австрійському гостю нудьгувати не доводиться

В Україні з адоволенням державним візитом перебуває Федеральний Президент Австрії Томас Клестья. Сьогодні Голова Верховної Ради України Іван Плющ приймає високого австрійського гостя. Серед країн ЄС Австрія — один з найбільших торговельних партнерів України.

Учора після обіду відбулися переговори Президента України Леоніда Кучми та Президента Австрії Томаса Клестья, після чого глави держав дали прес-конференцію. Як повідомило МЗС України наперсолом візиту глави австрійської держави, плановано підписати міжурядову угоду про адміністративну допомогу та співробітництво в митних справах, про перевезення пасажирів на лінії міжнародного регулярного автомобільного сполучення, а також протокол про внесення доповнень щодо наукового співробітництва до меморандуму про співробітництво між міністерствами культури та освіти України й аналогічними відомствами Австрії.

Учора відбулися й зустрічі міністра закордонних справ України Б. Тарасюка з міністром закордонних справ Австрії Бенітою Ферреро Вальднер та міністра економіки України С. Тігінка з президентом Економічної палати Австрії Л. Мадерантером.

(Матеріал по намірі Австрії компенсувати рабську працю українців під час другої світової війни читайте на 5-й стор.).

У номер

Відкриємо вікна і двері для торгівлі

Проблеми, що виникли у двосторонньому торговельно-економічних відносинах між Україною та Білоруссю спричинені «не розумом, а збогом обставин, котрі ми не змогли вчасно покласти». Таку думку висловив прем'єр-міністр Білорусі Володимир Ермошин після завершення одностороннього візиту до цієї країни глави уряду України Віктора Ющенка. В. Ющенко, у свою чергу, зазначив, що ніхто з двох країн «не ставив мети створити обставини, які стали б перешкодою для двосторонніх відносин; треба розвинути вікна, двері, показати, що обидва ринки зацікавлені у нормальних торговельно-економічних відносинах». Зрештою в Мінську досягли домовленості про мінімізацію на-

першому етапі кількості вилучені з двостороннього торгівлі по вільно торгівлі, щоб потім укласти відмінити її. У сфері валютного регулювання передбачено проведення взаємної конвертації білоруського рубля та української гривні. Сторони обговорили також питання підготовки візитів представників у Бресті наприкінці травня.

Минулого року загальний оборот товарів та послуг між Україною та Білоруссю зменшився порівняно з 1998 роком на 22,8 %. У І-му кварталі 2000-го року загальний товарообіг продовжував знижуватися. Але В. Ющенко все-таки наголосив, що 1999 рік став «доброю основою для піднесення» українсько-білоруських торговельно-економічних відносин.

Ліси горять...

На сорок тисяч гектарів задала збитку пожежа, що сталася у Дерізькому лісництві Снітківського держлісгоспу. Вогнем знищено тридцять гектарів шару хвої та два з половиною гектари верхового хвойного лісу.

Наслідок були б значно гірші, якби не оперативні дії пожежників, активна допомога мешканців навколишніх сіл, а також хороша метеорологічна зона навколо лісу, якому понад 60 років.

Як інформувє наш власний кореспондент Олег Бондар, за попередніми даними, причиною пожежі стало спалювання сухого очерету.

Я вам пишу...

Є в сусідньому будинку газ, а у вас?

Кілька років тому в нашому селі почали прокладати газ до будинків. Наблизилася черга і до моєї оселі. Голова правління поради оплатити проект, придбати котел. Несподівано його зникли, а з приходом новообраного робота зупинилася — немає труби. Я не можу оплатити вартість газифікації. Звернувся до допомоги в районі і ось уже другий рік чекаю обіцяну комісію для вирішення моєї проблеми. Мені 74 роки, зношеність — а Олександр, а пенсію не виплачують ще 3 місяці.

Михайло ПИСАРЕВ,
інвалід війни.

Почесний
Хмельницького району
Винницької області.

■ У Ніжині Чернігівської області співробітники СБУ спільно із працівниками міліції затримали громадянина Т. з 13400 фальшивими доларами США.

■ Мінітранс України підтвердив рішення щодо відновлення лінійного провад для сполучення залізничного транспорту.

■ В Одесі завершилися 7-й форум консультативної країн-учасниць багатонаціональних сил швидкого реагування у Чорному морі.

Віднині на Верховній Раді новий символ — герб України

Приватник
теж має
право
на готівку

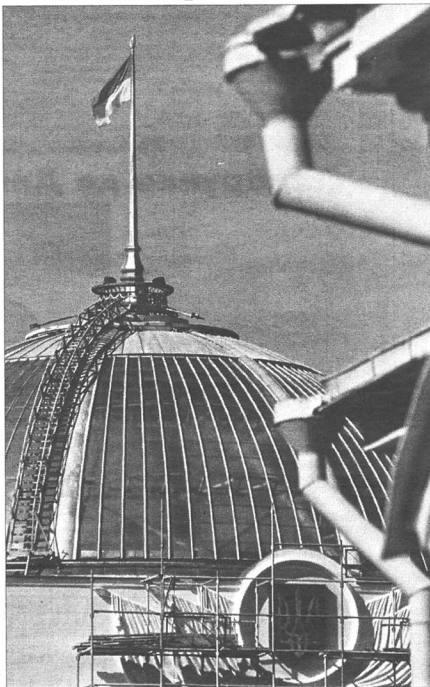
Ранкове і денне засідання 17 травня Законодавчу роботу народні депутати почали з обговорення проекту закону про внесення доповнень до деяких законів України з питань оподаткування (у зв'язку із запровадженням спеціального режиму інвестиційної та інноваційної діяльності технопарків).

З доповіддю виступив президент Національної академії наук Борис Патон, а спідоповідь зробив голова Комітету з питань фінансів і банківської діяльності Валерій Алюшин.

В Україні утворено три технопарки на базі київських інститутів фізики і напівпровідників, електроніки та харківського Інституту монокристалів. Ці технопарки вже мали б працювати з 1 січня 2000 року. Але за відсутності коштів справи тут дуже тривожні. На жаль, за словами Бориса Патона, Національна академія наук одержує грошей тільки на зарплату і жодної копійки не отримує на наукові дослідження. Недарма Академію дедалі частіше називають «собоєм».

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото
Олександра КЛИМЕНКА.

Увага! Тривас передплата на нашу газету на друге півріччя 2000 р.

Р.С.

Пліч-о-пліч із підприємцем працюють торговельно-промислові палати

Нинішнього року святкуватиметься 150-річчя Львівської і Чернівецької торговельно-промислових палат (ТПП), які стали першими такими інституціями в Україні.

Національна і регіональні палати постійно взаємодіють з органами виконавчої влади, з підприємствами і торговими місіями іноземних держав, об'єднаннями підприємств. Не дивно, що кількість членів української Палати на початок цього року сягнула 3,2 тис. підприємств.

При ТПП України створено і діють комітети підприємств: АПК, базових галузей промисловості, дитячої промисловості. Їхня мета — під-

ри несприятливій митні правила набирає обертів виставка діяльності і в регіонах.

Роль ТПП сьогодні важко переоцінити. Досягти згоди, що проєкти президентських указів, які регулюють бартерні операції, готували за участю Національної торговельно-промислової палати.

Серед послуг, які надають ТПП України і регіональні палати, важливе місце посідають послуги з експертизи і сертифікації товарів.

Одне слово, створено надійний фундамент для розвитку Національної і

Олексій МИХАЙЛИЧЕНКО, президент Торгово-промислової палати України.

Врожай-2000

Стихія відібрала надію. Може, Кабмін її «посіє»?

Травневі заморозки знищили на Рівненщині 25 тисяч гектарів озимих, повідомив голова облдержадміністрації Микола Сорока. Найбільше дісталось ланам Дубровицького, Зарічненського, Рокитнівського, Володимирського районів.

Скажімо, у приватному сільськогосподарському кооперативі «Жаленський» Дубровицького району вимерзло 420 із 480 гектарів озимих. А виши на урожай, як сказав керівник господарства Ігор Олександрович, були хороші: мали 6 цм розрухування, за регіональним контрактом та з власниками паїв. А якщо взяти кредити в державу на подолання наслідків стихії, агропідприємству з боргів не вибратись ніколи.

Такі думки дотримуються і в інших господарствах області. Голова облдержадміністрації звернувся до Кабміну з клопотанням допомогти або коштами, або насінням.

Слово за урядом.

Рівненська область.

Олександра ЮРКОВА.

Кримінал

Після веселощів у «Каскаді» багато кому доводилося плакати

Популярну в Харкові молодіжну дискотеку «Каскад» правоохоронні органи вважають найнебезпечнішим місцем у центрального міського суду ім'я Шевченка. Кілька днів тому близько першої години ночі співробітники міліції ППС Держзінського району у диспосахді від дискотеки затримали трьох осіб, які в квітні та травні гравували відпочиваючих. Тих, що чинили опір, вони били металевим кийком. Уже доведено 15 епізодів пограбувань. Одного із злочинців розшукують.

Микола КОСІЙ.

Харків.

Краще війська може бути тільки... військово

Абітурієнт-2000

Нинішнього року Міністерство освіти дозволило абітурієнтам водочас подавати документи до кількох навчальних закладів.

Рекформа торкнулася і військової освіти. За словами начальника Головного управління військової освіти МО України Миколи Нешадида, з цього року абітурієнти військових вузів (крім дітей-сиріт) доставлятимуться до приймальних комісій, харчуватимуться і проживатимуть під час вступних іспитів власним коштом.

Знято також конкурс шкільних атестатів. Знання перевірятимуть спеціальними тестами. Пріоритети матимуть ті, хто вже знайомий з військовою наукою й армійською службою: випускників військових ліцеїв, контрактників й ті, хто відслужив строкову службу.

Курсантам військових вузів управління освіти Міністерства оборони України приготувало сюрприз — міні-службу в армії. Перш ніж засвоювати командирську науку в навчальних закладах, юнакам пропонується в обов'язковому порядку протягом шести місяців військову службу у звичайній солдатській службі. Пізніше курсанти практикуватимуться у профільних сержантських навчальних центрах. Таке близьке знайомство з майбутньою професією, на переконання Миколи Нешадида, відіє випадковим людям і зміцнить бойовий дух невипадковим.

Ольга ВАУЛІНА.

Студентам повернули пільги на проїзд у поїздах

Фотофакт

У столичному палаці мистецтв «Український дім» проходить виставка 200 творів 78 народних майстрів, різьбярів, килимарів, гутників та гончарів «Українське декоративне мистецтво».

Фото Юрія ВЕНГЕРША.

Дожилися!

Плата кілеру — дві свині

По гарячих слідах полтавська міліція заарештувала найманого вбивцю трьох жителів одного із сіл Оржицького району. Жертви — двоє чоловіків і жінка — «заможних» співмешканка одного з потерпілих, яка розраховувалась з кілером... двома свинями.

Полтавська область.

Акції

Кинь курити і отримаєш комп'ютера

Понад 14 тисяч українських курців беруть участь в акції «Не курити і стати переможцем».

Із умови прості: не палити з 1 по 31 травня і надіслати заповнену анкету до регіонального центру здоров'я. Переможець отримає персональний комп'ютер. Четверо учасників розігруватимуть міжнародний суперприз на Мальді. До речі, схайтувати не вийде: лікарі з допомогою спеціальних аналізів точно визначать, чи справді учасник не курив місяць.

Григорій ГРИНЬ.

У номер

№ Львів

Стілець — аргумент смертельний

Від важких травм помер начальник Львівського залізничного вокзалу Зіновій Фуріак. Травив службове розслідування та вже відома, що трагедія стала наслідком гострого діалогу колег. Після роботи начальник вокзалу з своєю службовою кабінеті продовжував «неформальне спілкування» із головним інженером вокзалу. Коли забракло слів для суперечки, головний інженер схопив дубовий стілець, на якому сидів, і почав штовхати ним свого керівника. Лікар констатував черепно-мозкову травму і не зміг врятувати потерпілого, повідомляє наш власний кореспондент Оксана Теленіч.

■ Одним абзацом

■ Сьогодні Чернівці просяться із заслуженим правником культури України, лауреатом премії Імени І. Нечуя-Левицького, директором літературно-меморіального музею-заповідника М. Коцюбинського, головою міської організації «Пресвіта» Юлієм Романовичем Коцюбинським, онуком відомого письменника. Він помер на 66-му році життя.

■ До 80-річчя з дня народження Його Святості Папи Римського Івана Павла II Львівський музей історії релігії відкрив тематичну виставку «Мистецтво неоготичне». Її відкрив президент Північної Рад з питань культури кардинал Поль Пущар, апостольський нунцій в Україні архієпископ Микола Євдоким.

■ Сьогодні на Миколаївщині розпочинається молодіжний кобзарський фестиваль «Під сирійським дахом». На збір армії-вояків-націоналістів з Прибужжя, Причорномор'я та Приднілля, середньою й нижньою Приднілляр'ю, з Таврії й Кіровоградщини, з Кавка й навіть з невеликої Кубані.

■ 500 тисяч гривень заборгованої плати вимагають повернути через суд у Вінницькій області. За даними обласного управління статистики, роботаючи вилі комуні з тих, хто не втратив роботу, у середньому по 600 гривень.

■ Співробітники Ленінського райвідділу міліції Полтави вилучили на одній із квартир майже 3 кілограми руті, яка збергалася у скрині банці з бляшаною кришкою. Як встановлено під час розслідування, руту викрадено громадянином М. на місцевому АТ «Полтавський завод газорозрядних ламп» з метою продажу.

■ Заклади охорони здоров'я Полтави одержали 17 машин «швидкої допомоги», які придбано за сприяння обласної ради і облдержадміністрації. А всього для потреб міських служб урочисто передано 26 «літчиков».

■ У Сімферополі, біля готелю «Москва», затримано громадянина України, гаджика за національністю, 25-річного Давида. Під час огляду його автомобіль було наведено і вилучено 25 грамів наркотичної речовини. За оперативними даними, затриманий виявився реалізатором однієї з місцевих злочинних груп, що займається поставкою наркотиків із Середньої Азії.

■ Дитяча школа мистецтв із відділами образотворчого мистецтва та музичним створена у старовинному Дубно, що на Рівненщині.

■ Як пошукує на 850-річчя, які відзначатимуться у вересні, ставропольний Кореспондент природний газ. Голова Корешків районної ради Микола Демчук сказав, що з цього дня розпочнеться газифікація району — одного з небагатьох на Рівненщині, куди ще не «приїшов» природний газ.

За повідомленнями інформаційних агентств і власних кореспондентів «Голосу України».

■ Фотофакт

Удруге Дитячий центр Національної ради дитячих і піонерських організацій України «Молода гвардія», що в Одесі, гостинно приймає учасників всеукраїнської гри-вибування «Котигорошко». У фіналі майже двісті дітей 12—13 років, які приїхали із дев'яти областей, змагалися у п'ятнадцяти конкурсах і різних випробуваннях.

Фото Олексія ВАЩЕНКА.

У травні прем'єр, у червні програма

Сьогодні за рахунок протягом 8 років номінованої грошовою Росії став Михайло Касьянов. За нього проголосувало 325 депутатів Держдуми. Комуністи він побирав замінований ВПК, реформаторам — ринкову економіку, патріотам — могутню Росію. Сьогодні очікують на роздачу міністерських портфелів. Очевидно, сім силових міністрів зберуть свої крісла. Шопарда, програ-

ми уряду поки що нема. Але Касьянов обіцяє її покласти в червні.

У Москві вважають, що Михайло Касьянов буде технічним главою уряду. А політику нового кабінету міністрів визначатиме сам Володимир Путін. У Росії його зусиллями формуватиметься політичний режим «керованої демократії». Перемога Володимира Володимировича на виборах і триумфальне схвалення Касьянова

У Москві вважають, що Михайло Касьянов буде технічним главою уряду

прем'єр-міністром дає їм карт-бланш для здійснення цієї справи.

Новий прем'єр народився 8 грудня 1957 року, закінчив московський автодорожній, вищі курси Держплану, десять років працював у Держплані, 1995 року брав замість фінансів, а рік тому став міністром фінансів.

Світлана ФІЛІМОНОВА.

Москва.

У Папи Римського — ювілей

Сьогодні Папі Римському Івану Павлу II виповнюється 80 років. Ювілей віруючи схильються перед ним за внесок у руйнування Берлінської стіни, за миротворчу діяльність, за те, що, звернувши свій погляд на країни третього світу, він змінив парадигму сорогатів, атомізацію, відкрити в нього нове життя.

Кіношник і письменник Карло Войтіла, якого Грем Грін за вміння захопити масову аудиторію порівнював з Рональдом Рейганом, зміг завоювати нечувану в історії Ватикану популярність. Секрет його успіху простий. «Я знаю, що таке експлуатація, — не стоїмолюбств повторювати він, — Я завжди на боці білих і злиднів, на боці тих, які беззахисні». Часто його не розуміли. Так, у США напередодні війни в

Перській затоці, його слова прозвучали дисонансом розпочатий пропагандистський кампанії: «Війна — це пологор, а жодні не повертаються». А ще Іван Павло II побив усі рекорди перебування на папському престолі, здійснюючи понад 100 зарубіжних поїздок. У Києві, правда, він ще не був. Кілька разів із Ватикана надходили повідомлення, що Папа Римський би захотів відвідати нашу країну. Але після офіційного запрошення від влади поки що не отримав. Можливо, українські католики так і не побачили Папу у себе в країні. Він дуже серйозно хворий. Дають знати про себе дві операції, які переніс. Але після замаху турецького терориста 1981 року. Тоді з його виявили дві кулі. Однак недовго похитнувши його дух, руйнівні проповіді давати мир і миролюбність. Наталія ФІЛІПЧУК.

Остарбайтери йдуть із життя, так і не дочекавшись компенсації

мабуть, вважає свій обов'язок виконаним. Але ж бо майже інші фонди, наприклад, польський і чеський, розв'язали цю проблему, створивши власні служби пошуку, які за угодами з німецькою стороною працювали в Аргентині! І це при тому, що то з німецьких чи австрійських чиновників може зрозуміти за назвами українських міст і сіл, часто записаних на слух з сім перекладачів. Але і вартість малих робіт, рабів, котрі на звалили себе так, як батьки — Дулія, Митко, Гришко? А тепер за українську розкуку працюють Євдокія, Дмитро, Григорій...

Я вже писала про те, що Дармидад готовий виплатити по 10 тисяч марок усім, хто працював на його державних підприємствах під час другої світової війни. На цей матеріал надійшло 12 листів від читачів, які колись працювали в цьому місті, і я знайшла підтвердження про це в міському архіві Дармидада. Після роботи з ними не так уже й багато часу, люди отримали гроші, але не всі. Але я мушу просити вибачення у решти колишніх примусових працівників, які написали листи: мої слабкі зусилля для такої роботи недостатньо. Клопоту про це просто зобов'язаний узяти на себе український фонд «Васеморозуміння та примирення».

Зобов'язаний, бо йому не віддали кошти і німецький, і австрійський уряди. Наприклад, за рішенням німецької сторони на утримання в'їжджених в Польщу поляків, Чехії, Росії, України та Білорусі з виплати компенсацій та на їхні витрати надають 200 мільйонів марок. Доволі високу суму на такі цілі перебрали на Австрію. Тому український фонд уладе, що ці проблеми його не стосуються, «відфутболюючи» старих людей і таким чином не даючи чекати на підтвердження до Німеччини? Валентина ПІСАНСЬКА.

Франкфурт-на-Майні.

Хроніка. Факти. Події

■ Фрітаун

Захоплення лідера повстанців

Лідера повстанців Сесра-Леоне захоплено в полон. Нині Фоді Санко, глава Об'єднаного революційного фронту, що утримує в заручниках кілька сотень співробітників ООН, перебуває у Фрітауні.

■ Белград

Винні журналісти?

За рішенням уряду Сербії закрито белградську компанію телекомунікацій «Студіо Б», що була під контролем опозиційного Сербського руху оновлення Вука Драшковича. В ухвалі уряду йдеться, про те, що телекомпанія останнім часом постійно поширювала заклики «до повалення законно обраної влади».

■ Копенгаген

Неспортивна поведінка

Фанати двох футбольних клубів, які зустрілися у фіналі Кубку УЄФА (англійського «Арсеналу» й турецького «Галатасарая»), влаштували криваву бійню в центрі Копенгагена. Бійка розпочалася в барі, де відпочивали 50 англійських фанатів. Розсабланих ім не дали 250 турецьких шанувальників футболу. Результат «звстрічі» — 4 поранено, 6 арештовано. Один з постраждалих отримав важке ножеве поранення.

■ Сеул

20-та річниця розстрілу

У Південній Кореї відбуваються перемогли вшанування пам'яті сотні людей, які загинули під час зіткнення військ і демонстрантів, які протестували проти запровадження надзвичайного стану в місті Канвуду 1980 року. Офіційне число загиблих — 200 осіб. Ця подія стала поворотом в історії Південної Кореї і проклала дорогу до демократичних реформ.

■ Асмера

Війна триває

Еритрея налісала підкріплення в західній зоні країни, де війська Ефіопії розгорнули великий наступ. Нинішні воєнні дії розпочалися після того, як тижневому Ефіопії знову почалися напад на Еритрею.

■ Маніла

Заручником

передає телефон

Заручники, яких було захоплено наприкінці квітня на Філіппінах, наразці змогли зв'язатися з родичами і своїми родичами. Це сталося завдяки старанням французького журналіста, котрому бойовики дозволили передати заручникам супутниковий телефон. Президент країни Діосед Естрада призначив нового — уже третього — представника для ведення переговорів з екстремістами. Переговори поки що виявлялися безрезультатними.

■ Брюссель

Невдалий замах

Поліція Бельгії арештувала чоловіка. Під час перемогли вшанування в королівській палаті у Брюсселі короля Іспанії Хуана Карлоса I королем Сербії той спробував прорватися через загорожу, за якою стояли король Бельгії Альберт і королева Паула. Арештований виявився Хуаном Фернандесом Кроном, Іспанським фанатом футбольного клубу «Реал Мадрид». Він був убитий на Папу Римського Іоанна Павла II, після чого відіслав у в'язниці 6 років.

За повідомленнями кореспондентів «Г» та зарубіжних інформагентств. Фото АП.

Фото АП.

Перша лідер США Хларі Клінтон офіційно висувається на кандидатуру до Сенату від Демократичної партії у штаті Нью-Йорк. Рішення було ухвалено на партійному з'їзді. Хларі в історії США стала першою жінкою, висуваною партійним з'їздом на громадську посаду.

Зрозуміти можна, примиритися неможливо

В Австрійській Республіці створено Фонд примирення для реалізації гуманітарної акції федерального уряду щодо осіб, які працює використували на робочих на території країни за часів нацистського режиму. 16 травня у Відні відбулася конференція. В її ростві взяла участь і наша делегація. Обговорювалися питання щодо виплат компенсації колишнім остарбайтерам. Уповноважена з питань гуманітарних відношень, доктор Марія Шаумайер направила урядові України проект двосторонньої угоди, в якій порушено пов'язані з цим проблеми.

Виплати здійснюватимуть через український фонд «Васеморозуміння та примирення». Одержувачами коштів можуть бути ті особи, хто за часів нацистського режиму був радником громадянином і якого депортовано на територію Австрії, де їх використувували на примусових роботах, і за станом на 15 лютого 2000 року вони постійно проживали в Україні. Претенденти зобов'язані самі укласти заявку й довести своє право на компенсацію відповідними документами. Особи, які отримали виплати, повинні будуть підписати заяву з відмовою від подальших претензій до Австрійської Республіки та фірм цієї країни на відшкодування за рабську й підневільну працю.

Задля більшої прозорості передадіння відшкодувань жертвам нацизму передбачено створення регулярних міжнародних перевірок фонду «Васеморозуміння та примирення» комісії, склад якої утворюється з Фондом примирення для реалізації гуманітарної акції. Усі пов'язані з цими витратами, а також покриття затрат фонду та утримання персоналу будуть за рахунок австрійської сторони.

За різними даними, в Україні таких остарбайтерів від 40 до 60 тисяч осіб. І хоча до Києва надіслано лише один проект двосторонньої угоди — його розглядаватиме, уточнюватиме і доповнюватиме українська сторона, проте вже нині постало низка запитань. Наприклад, у ньому нічого не сказано про спадкоємців громадян, які постраждали від нацизму, які це,

скажімо, перебрали в проект договору про німецький фонд «Пам'яті, відповідальності, майбутнього». Або про гроші, яких, на жаль, не дочекаються старі люди, а вони йдуть із життя. Крім того, виплати здійснюватимуть упродовж 3—4 років, а перехранування коштів для цього Австрія планує провести в одні етапи. Так уже було, наприклад, із першими виплатами з Німеччини. Куди пішли гроші, розраховані на одержувачів, хто з них, не дочекавшись компенсації, залишив цей світ? Так само як і відсотки на ці гроші. На які цілі фонд планує спрямовувати ці гроші раз? Не думаю, що українському фондові «Васеморозуміння та примирення» було б соромно звітувати за них, наприклад, у пресі.

Є ще одна проблема, нерозв'язана для престарілих одержувачів компенсації. І австрійська, і, до речі, німецька сторони передбачають оформлення заявок та представлення відповідних документів самими потенційними одержувачами. І в Німеччині, і в Австрії такий порядок — цілком нормальне явище, бо ж люди не чекають на рішення за своїх класів вирішувати адвокати.

Я отримала десятки листів від колишніх примусових працівників, які обов'язали порогі фонду й отримали листи формуляри для відправлення їх до міжнародної служби розшуку в Аргентині: звідти вони чекають грошей, чекують на відплату уже по 5—8 років. Фонд «Васеморозуміння та примирення», роздавши формуляри,

«Відфутболюючи» старих людей, проблему не розв'язати

Обличчя тисячоліть

2000

IV. 1501–2000 рр.

Нестор Кукольник
(1809–1868) —
драматург, поет,
прозаїк.

Федір Шербина
(1849–1936) —
історик, науковий
і громадський діяч.

Феофіл Яновський
(1860–1928) —
терапевт,
академік.

Олекса Галкін
(1866–1940) —
військовий міністр УНР
(1920–1921).

Константин Михайлов
(1882–1961) —
ліант, педагог,
громадський діяч.

Данило Воронцов
(1886–1965) —
фізіолог, академік.

Олександр Мінський
(1900–1979) — хорівий
диригент, педагог.

Леонід Гребній
(1888–1980) — вчений
у галузі тваринництва,
академік.

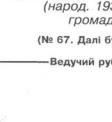
Вадим Лашчаров
(1903–1974) — фізик,
академік.

Микола Бондар
(народ. 1920) — вчений
у галузі мотобудування,
академік.

Володимир Лебедев
(народ. 1922) — вчений
у галузі електрозарядження,
академік.

Василь Хитров
(народ. 1929) —
живописець.

Дмитро Череди́нченко
(народ. 1935) — поет,
громадський діяч.
(№ 67. Далі буде.)

Дехто з моряків,
так і не здолавши її,
пішов у небу́ття

двох останніх документів особливо багато знайдено списків: призначення їх виконавців. Як одне з них однією з боку прокуратури, то судів вищих інстанцій. Стітуче займання «штурмових хвиль» зрозуміло: в цих документах йдеться вже не про 1,5 мільйона гривень, а про 17 і 21 мільйон. Останню із зазначених сум виконавча служба управління юстиції має намір стягнути на відшкодування як боргів у зарплаті по отих 3083 виконавчих листах, що зараз у неї знаходяться, так і відрахувань, що не надійшли до Пенсійного фонду та держмито. А щоб з ЧМП нічого не «випарувалося», то служба накладла арешт на все майно пацієнта й морально, то служба зобов'язала арештувати всі документи, що зробили інші й раніше, отож їх ЧМП зараз, вважайте, немає. Служба, знову-таки, вказала за резолюцією об'єктів невиробничого призначення. А її підписи в кола. Притім — і з боку правоохоронних органів. Помічник голови Об'єднаній Морської профспілки з правової підстави. Ірина Коврич, який багато може розповісти, як втручалася вона користатися з регламенту, що діють вони протизаконні, як морально, що їх найгірший обов'язок — захистити людей праці, а не тих, хто наживається на злочині в оренду державного майна. І напосередстві, правова досвідченість таких перемог.

Саме такий шлях — відшкодування боргів за рахунок продажу державного майна ЧМП — в Об'єднаній Морській профспілці вважають і правильним, і моральним, і реальним. Бо морські порти, які Міністр торгів примусив скінчити компаніями, які виходили з ЧМП (співбій, звичайно, за це від багатьох моряків), не горять бажанням продовжити таку практику й нині. Та й несправедливо не обирати у одних трудових колективах, аби віддавати другим. Тим більше, що ЧМП, коли проаналізувати всі його можливості, такі має змогу, вважатися в ОМПП розрахувати і додати, з Пенсійним фондом самотужки. Виконуючи рішення суду, державної виконавчої служби.

Однак можна відразу запитати про своє відродження? Не буду сам шось твердити з цього приводу. Краще пошукаю на думку компетентної людини — голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, транспорту і зв'язку Юрія Крука, який віддав морський справні заборони.

Якщо заборони з зарплати погашена не буде, то відродження пароплавання — міф.

Саме так, на перше місце, трудівників, яких окупили, які потрапили у вкрай скрутне, нерідко жаліли матеріальне становище. А вже на друге створення транспортно-об'єднаній морської профспілки, яку уявити оті офіційні судноплавні компанії, що виникли на базі основних фондів ЧМП. Під основними фондами народилися депутат України має на увазі в даному випадку зовсім не напірзавлені чи звані в оренду берегові об'єкти соціально, спортивного, пілсбного призначення, а ті, які ухвалив, перш ніж ухвалив Леонід Кучма, про які згадував Леонід Кучма.

Георгій ВОРОТЮК.

Одеса.

Ще три роки тому почав подавати позови до суду щодо примусового стягнення мн належного. Суд, зрозуміло, ставав на мій позивач: зарплата — отже відхід. Керівництво ЧМП на позовні листи, однак, чхати хотіло: не маємо грошей та й край. І так — не місяць, не два, не три... Зважаючи на ситуацію, до справи підключився комітет Об'єднаній Морської профспілки. І не просто подав нові позови від десятків і сотень ошуканих, а й вніс в суд новий искане в подальший перебіг справ. А саме: пропонує, щоб забезпечити виконання рішень суду й такі оплатити виконавчі листи, а винести з цього приводу майно ЧМП, аби потім продати його і вирученими коштами погасити борги у зарплаті.

Заступник голови Жовтневого районного суду Одеси Світлана Ярош вважає так клопотання комітету ОМПП шлюком догнітним і законним, 6 травня 1998 року його задовольнив, а винести з цього приводу окрему ухвалу. В ній йдеться про стягнення 1,5 мільйона гривень. О, що тут згинувало! Караули, грабунок, тепер уже не знаємо куди, що, що арештовували, пускали з молотка одне за одним пароплавання, а мовляв, шось співзвучні з ними через суд. Вони чужі розтринькати й майно, яке з пароплавання це запливалося. Як тоді відорізати ЧМП, коли від нього не залишилося й трішки?

Учась отой дement, до якого підключилися, на жаль, і деякі особи з правоохоронних органів та засобів масової інформації, — не тільки який чужий, а й відносно до тисяч ошуканих людей, а й з розрахунок на необізнаних простаків, — каже голова Об'єднаній Морської профспілки Микола Барський. Він на основні виробничі фонди ЧМП ніхто не зазіхав. Йдеться, передусім, про об'єкти невиробничого, соціального й допоміжного призначення, які або взагалі не задіяні, або використовуються не за призначенням. Оті такі вивільнені, дитячі садки, приміром, службові приміщення задовго до оренди під офіси, склади й тому подібне. Куди йдуть одержувачі за це кошти — не відомо, але тільки не на погашення зобов'язаності у зарплаті.

ЧМП, коли відверто, вже й саме потягнуло шось так з «непотребу» реалізує. Інколи, притім, за надто скромними, але коштами, очевидно, так вигідними іншам. Тільки-но прийняв рішення про таку реалізацію суд — то одразу касацийні скарги, звернення до прокуратури, апеляції до громадськості, преси. Все те не могло не гальмувати виконання й отієї першої ухвали суду від 6 травня 1998 року й другої ухвали від 24 березня 1999 року (за підписом тієї ж ЧМП), якою свою боргу, що підлягає стягненню, визначена вже в 17 мільйонів гривень, а пізніше постанови суду почалися на початку відділу державної виконавчої служби Жовтневого райуправління юстиції Ольги Сасенко, прийнятої нею 28 лютого 2000 року. Навколо

Довідка...
Зарплата...

Біль розрахунок-касового відділу державної судноплавної компанії «Чорноморське морське пароплавання», що в провулку Хайнова, нині безлюдний. Хіба що заїждять туди, причаївшись на березі з 19 років, і кажуть: «не одержимо», ланцюг спереді та й під сень. Коли жася гривня тут і не йдеться, то паропла — не протистояти. Й пристреляв більш ніж додому — украї зарплати «морські воїни сів, був, не добароту. Людей морської флотії багато стоїть пропонує суду відшкодувати, а не тільки з різних куточків Одеси, а й з багатьох та інших міст і сіл, вже не один рік.

В надані отримати зарплату є важких багажнихних переказах моряки й океаністи навідувалися сюди і капітан судна Василь Ермаков, який працює на пароплаві Боріс Ющенко, другий помічник капітана Віктор Понімаров, механік судна Сергій Макозов... Тепер у чергах їх уже не побачити, вони не витримали наруги, у небу́ття.

Не один рік б'є на сполос Об'єднаній Морської профспілки, головний офіс якої в Одесі. Надсилає листи, звернення, заяви, вимагає надати адреси від керівництва ЧМП до Прем'єр-міністра й Президента країни. За злістом оті послання йні й ризикують з огляду на час та нові обставини, однакові-ні: шановні, ви ж наділені чималими правами, маєте перед собою певні обов'язки, то захищайте від знущання, не дайте вмерти з голоду — тисячі моряків і працівників берегових служб ЧМП роками не одержують зарплати йні копійки. Ішуть за цими адресами і самі моряки — екіпажами суден і поодинокі. Реакція, здебільшого у вигляді обсинок «немаєш» такий адреси, немає б то і є. Та у всіх випадках — ще й послання на «вкрай важке фінансове становище ЧМП», закликаючи врахувати його й «потерпіти ще трохи». Навіть то моряки винні, що пароплавання розвалилися, посилали на фінансову міліну.

Про механізм розвалу колись одного з наймогутніших пароплавань світу казали й писали вже багато. Пошлемося ще на одну авторитетну думку. У виступі на розширеному засіданні Координаційного комітету по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю, що відбулося в середині грудня минулого року, Президент України Леонід Кучма, зокрема, зазначив: «Через злизову роду комбінати й махінації, з тієї числі за акціями, опинилися під повним контролем офіційних компаній майже 150 суден». Чорноморського пароплавання, їх орієнтована вартість — 560 мільйонів доларів США. Ось так дорожжю на родним добром. Вимагаю від Кабінету Міністрів вжити негайних і рішучих заходів до відновлення державного контролю над акціями офіційних компаній. Бо те ж ЧМП — це державна компанія, а не вчотина спиритич і безсовісних ділків. І куди ж їм дивлятися — і в Одесі, і в Києві?».

Хоча й минуло відтоді вже багато часу, але й досі, наскільки відомо, у Кабінеті не думають не долучаються до встановлення контролю над отими офіційними компаніями, що збагачуються за рахунок експлуатації суден України, майже нічого не даючи їм самій, і шось не чути, шось «сприти та безсовісних ділків сидіти за грати. Е-е-е, який же оті офіційні компанії спотина сплатувати належне нашій державі, не виконуючи приписаних статистичними ділками було конфісковане, марять незлізливими моряки, то, дивись, настало б і на нашій вулиці свято, а так...

А так усі борги у зарплаті та перед Пенсійним фондом — за офіційною версією вони сягають 21 мільйон гривень, навішавши на розроблене ЧМП у якого грошей немає. Втім є гроші чи немає й це можна б їм узяти — про це далі. А зараз, так би мовити, хронологія потім навколо боргів перед людьми — працівниками й пенсіонерами. Переконавшись, що від «офідного» пароплавання нічого не діждася, деякі з працівників ЧМП спочатку несміливо, поодинокі, а потім масо-

Якщо у касі з'являється гривня, то за нею вишукуються черга

БЕЗ

«Яка на світі тиша без Тичини»

Музеї, вочевядь, і придумки людством для того, щоб не переривалися золоті нитки духовної спадкоємності поколінь, щоб ми не втрачали про себе пам'ятки на цій землі. І без них ми не можемо обійтися, якщо хочемо називати себе сучасними людьми. Нащо попередити, тридцять років без державної підтримки, на одні пожертвування, створили багаті музейні фонди, оту культурно-историчний пласт, яким можемо діше пишатися. А сьогодні інформаційні агентства приносять нештійні звістки об'єднаною красавицею музеї у Ніжній, Івано-Франківську, Вінградів, Мелітополь... І, як зазвичай не так давно міністр культури і мистецтв Богдан Ступка, кількість злочинних посягань на музейні цінності зростає. Як і збільшується борги музеїв за послуги охорони, зростає, через хронічний брак коштів.

Літературно-меморіальний музей-квартира Павла Тичини в Києві, який на початку нинішнього року відзначив своє 20-річчя, попри свої розпалення, працює за охоронні послуги. Чи точніше — це робить головне управління культури Київської міської державної адміністрації. Працівники музею вчисто отримувати і зарплату, правда, доволі скромну, як на сьогоднішні часи. Це й знаходить гроші для того, щоб поповнювати музейні фонди. В основному — це рукописні і листи автора «Сонячних кларнетів».

Музей у колишньому помешканні поета — невеликий, камерний. Але відтворюючи ту атмосферу, в якій працював відомий письменник і державний діяч, маючи цікаві рукописні фонди, музей подає доволі повне уявлення про велику і трагічну постать українського митця з його постійним розвоєнням і моральними компромісами.

Оскільки на Терешківщині, зокрема, на експерті найчастіше приходять учители з своїми вихованцями, то музей запропонував свої послуги Інституту удосконалення учителів імені Гринченка. Бо коли вчителі-спадкоємники сам переслідитися в багатій матеріальній підтримці, то неодмінно приведе своїх і своїх учнів. Так воно, зрештою, і сталося.

Є в музеї і свої мистецькі виставки, де постійно відбуваються цікаві вечори, зустрічі, виставки...

Так мистецької акції, — каже директор музею Тетяна Сосновська, — додають нових імпульсів наші роботи. І, звісно, нових прихильників музею. Але ж після кожного зустрічі у мистецькій виставці ми пропонуємо гостям піднятися на другий поверх і оглянути експозицію.

Водночас музею прагне популяризувати творчість Павла Тичини з перших акрес і друкованим словом. Зокрема, здійснює фотопіслядодатки його першої збірки «Сонячні кларнети» 1918 року із збереженням прописних ноти того часу і навіть коректорських помилок. На початку нинішнього року під опією обласного комітету друком вийшов збірник «Плуг і зямисті сонетів і октав». А на початку осені, до дня пам'яті письменника, вийдуть друком «Паннахидні співи» та спогади Михайлини Кобишківської «З любов'ю і боєм».

«Я на світ тиша без Тичини», — то рядок з поезії Івана Драча. Справді, кожен, хто вслухався в перших записку музику тичинської поезії, відчуває себе, за словами академіка Миколи Жулинського, духовно багатшим і душевно світлішим, пробудженим і знову національним майбуттвом, загартованим матією образного перевеління «Я» в «Я-дух».

Роман БАТРИЧ.

Митникам привезли нові клопоти

Автопотік

Принципи автомобільної безпеки біля Вінницької митниці кореспондент «Г» попросив пояснити начальника пасажирського відділу митниці Олександра Хайни.

Всі ці автомобілі, везені з-за кордону, — каже співрозмовник, — чекають розмитнення. Річ у тім, що кількість працівників відділу збільшилася незмінною, у нас, як і раніше, трудяться 14 осіб, а ось транспорту старіша формальність (раніше, як відомо, митники запалювали «зелене» світло тільки переді неформальними, не старшими п'ятирічного «віку»).

Хазяїн шлакової гори

Репортаж

Шлакова гора Ачмесского металургійного комбінату простяглася на кілька кілометрів. За місяцями попитом, вона — каньйон для ліжків. Заливаються, хто їм тут не заважає. Зона чистіше ніж же привезли до великих підприємств.

Із надір гори люди видобувають шкряб і здають його уловлювачам хазяїна на топілак. Шкряб — це неминучий технологічний відхід металургійного виробництва, що містить метал і пісок. Хазяїн продас сировину за більш високими цінами. На шлаковій горі усе пакується одним шкрябом, який продають шкряб і заробити на шматок хліба.

Ходжу сектором, який «закріплює» собі, з усього відно, досвідчений «старатель». Назався Косієм. Узагалі він шахтар, але зарплати не платять, а тільки кілька місяців. Кажуть, що після зміни адміністрації видали один-два буханки хліба в рахунок майбутньої зарплати. Це збрало, і місцеві працівники Косія. Хоч і місцеві працівники Косія. Хоч і місцеві працівники Косія.

Спорт

Олімпіади і ювілею вузу присвячено

Позавчора в Національному університеті фізичного виховання і спорту України (НУФВФСУ) відкрився Міжнародний науковий конгрес, тема якого — «Олімпійський спорт і спорт для всіх: проблеми здоров'я, рекреації, спортивної медицини і реабілітації». Учнів, фактично прибули до нашої столиці з усіх кутків світу. Вони представляють 33 країни: Росію, Білорусь, Литву, Латвію, Естонію, Грузію, Вірменію, Казахстан, США, Хорватію, Болгарію, Польщу, Португалію, Бразилію, Іран, Таїланд, Кувейт, Словаччину, Кіпр, Румунію, Україну, Туніс, Німеччину, Францію, Італію, Іспанію, Йорданію, Грецію, Малайзію, Китай, Ізраїль та Україну.

Символічно, що це авторитетне зібрання відбувається на території, яка до 70-річчя авторитетного в сьому світі вузу — НУФВФСУ, який очолює відомий учений і педагог, академік Володимир Платонов. Конгрес завершить роботу завтра.

Гостра розмова й логика меду

Відбулося засідання ради Федерації футболу України. З доповіддю про роботу, проведеному протягом 1998—1999 року, виступив президент ФФУ Валерій Лустовий. Співголови засідання — Професіональної футбольної ліги, народний депутат України Григорій

Найбільше розмитнення «Жигулі»: 700—800 доларів (за курсом Національного банку) сплачують власники за такі моделі, що йшли з конвеєра вісім років тому. Шопаради, знову ж і потім неспросто — найбільший попит на ринку як з жакої легковиків з 3—4-річного «віку». У товстому відомості свої запити. Один із них діє за розмитнення «Мерседес» (1999 року випуску) сплатить 87 тисяч гривень.

А як подалася доля чеків на авто тимчасового ввезення? О. Хімичу важко на це відповісти. «Це значний», — каже він, — дуже старі авто. Заборони на їх тимчасове ввезення у нас нема, хоча ДАІ такий транспорт не реєструє.

Р. С. Митні клопоти, як відомо, призводять до стихійних чорних ринків. А черги, звісно, — до кутів заповнених місця за хабар. Тож порушені проблеми хазяїнові не одних митників.

Вінниця.

Віктор СКРИПНИК.

«канту» велику шойно видобути-ти брилу.

Пошастало хлопцям, що й казати. Минулого тижня Коліну з усім успіхом виконав. Знайшов шматок, за який отримав майже півсотні гривень. На жаль, такі «уловни» бувають рідко. За день «старатель» заробив в середньому десять — п'ятнадцять гривень. Часом і зовсім нічого.

Години через три-чотири у мене страшно розболілася голова. Тоді зробився немов чужим.

Це, кажуть, від підвищеного розрадянського фонду, — просять мене напарник. — Нічого, напарник, як ти хочеш трішки заробити?

Учереви видобувати шкряб ми здали приміщальником. Я заробив три гривні з копійками. Як казав — майже нічого. Він сів на велосипед і «поїхав» до дому відпочити. Учому сьогодні тиш на роботі.

Віктор ЧЕРНИЧЕНКО.

Луганська область.

Я жив тоді в Одесі...

Успіх за Олександром Пущиним це могли б сказати Микола Гоголь і Володимир Короленко, Леся Українка і Михайло Коцюбинський, Іван Бунін і Едуард Багрицький, Адам Міцкевич і Іван Вазов... І ще десятки українських, російських, болгарських, французьких та інших письменників, чия творчість тісно пов'язана з Одесою. Не випадково саме в Одесі виник унікальний Літературний музей, експозиція якого розповідає про літературно-мистецьке життя міста за два століття.

Напередодні Міжнародного дня музеїв тут відбулася презентація мистецько-художнього виставки художника Юрія Коваленка та літературно-краснознавча Олега Губаря. Ну, а Пущин напередодні вийшов на людство його імені й запрошує у гості до себе самого — у Публічну філію Філії Одеського Літературного музею.

Георгій ВОРОТНИК.

Фото Олексія ВАЩЕНКА.

Редактор журналу Олександр БІЛИК.

Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.

Рекладогел: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДЯ.

Головний редактор Сергій ПАРЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не зважиди поділяє позицію авторів публікацій.
- Уточнючі запитання щодо публікацій не є авторами.
- Рукописи не повертаємо.
- Лістингів з читачами — тільки на сторінках газети.

Сайтдоцю про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.03.1994 р.

Назва виходить з разів на тиждень (раз на тиждень) українською і російськими мовами. Індекс 60955. Зарядний тираж 179041.

Комітет друку видавництва «Прес Україна». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
Тел. 0311086.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Блос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року. Адреса БР України: 01008, м. Київ-19, вул. Шевченківського, 5. Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4. ТЕЛЕФОН: для довідок — 441-88-23; для замовлень — 224-44-44. Видаті реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44; телерадіо — 446-91-37, 441-89-44; E-mail: sekret@golos.relc.com